

BBT BO 2023 TOERISME

I. INHOUDTAFEL	1
II. INLEIDING DOOR DE MINISTER	2
III. SAMENVATTING	3
V. Beleidsveld Toerisme	6
1. ISE Toerisme	6
1.1 Budgettair kader	6
1.1.1. <i>Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)</i>	8
Departement Buitenlandse Zaken	8
Ontvangstenartikelen	8
Uitgavenartikelen.....	8
1.1.3. <i>Overige entiteiten onder gezag</i>	12
Toerisme Vlaanderen	12
Ontvangstenartikelen	12
Uitgavenartikelen.....	18
Werking.....	18
Investerings.....	33
Interne Stroomen	42
VI. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD	43
VII. LIJST MET AFKORTINGEN	43
VIII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN' 43	

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

Het voorbije jaar trad de toeristische sector eindelijk uit de schaduw van de coronacrisis. Op vlak van bezoekerscijfers zagen we een sterk herstel in 2022. Bemoedigend daarbij, zeker voor onze kunststeden, is dat ook het aantal buitenlandse bezoekers zich terug herpakte.

Dit betekent evenwel niet dat 2023 zich helemaal rooskleurig aandient. Na de coronacrisis worden onze ondernemers nu geconfronteerd met nieuwe uitdagingen. De stijging van de kosten voor energie, voeding en grondstoffen zal ongetwijfeld een belangrijke impact hebben op het bestedingsgedrag van de consumenten, maar ook op het bedrijfsresultaat van de toeristische ondernemers in Vlaanderen.

De voorbije jaren heeft de Vlaamse Regering op mijn voorstel een reeks steunmaatregelen voor de brede toeristische sector goedgekeurd. Ik denk daarbij aan de acute noodsteun voor bepaalde logies, de investeringssteun die uitbaters konden krijgen via het Vlaams Stimulusprogramma, de impuls voor festivalorganisatoren via de oproep 'Flanders is a Festival 2021', maar ook aan de omvangrijke enveloppe die binnen het Plan Vlaamse Veerkracht voor de toeristische sector werd voorzien. De investeringen vanuit het Plan Vlaamse Veerkracht werden in 2022 vastgelegd, en zullen vanaf dit jaar in een uitvoeringsfase gaan. Het gaat daarbij om een mix van belevingen, evenementen en nieuwe infrastructuur, zoals bijvoorbeeld de Corda Arena in Hasselt.

Mede dankzij deze verschillende maatregelen is onze sector beter gewapend om ook de nieuwe uitdagingen die op ons af komen het hoofd te bieden.

In dit verband bekijk ik of enkele steunmaatregelen die ik voor de toeristische sector beslist heb, kunnen bijgestuurd worden om wat meer ademruimte te bieden voor onze ondernemers. Heel concreet onderzoek ik bijvoorbeeld een verlenging van de uitvoeringstermijn van het Vlaams Stimulusprogramma.

In het bijzonder wil ik het recht op 'vakantie voor iedereen' veiligstellen. Tijdens de coronacrisis heb ik bijkomende steun vrijgemaakt voor het sociaal en jeugdtoerisme. Ook in 2023 zet ik deze inspanning verder. Via de aankoop van contingenten zorgen we dat mensen in armoede ook in tijden van stijgende energieprijzen kunnen blijven genieten van een deugddoende vakantie; de reeds besliste verhoging van het budget voor infrastructuurwerken aan jeugdverblijven zorgt dat ook zij kunnen blijven investeren in een kwalitatief, veilig en energiezuinig vakantie-aanbod voor kinderen en jongeren.

De ondersteuning voor het sociaal toerisme wordt vanaf 2023 bovendien op een nieuwe leest geschoeid. Het decreet 'Iedereen verdient vakantie' werd in 2018 door het Vlaams Parlement goedgekeurd. Vorig jaar heeft het parlement op mijn voorstel een aantal wijzigingen doorgevoerd aan dit decreet. Het nieuwe kader voor het sociaal toerisme zal nu eindelijk, vanaf 1 januari 2023, in voege kunnen treden. De erkenning en ondersteuning van sociaal-toeristische organisaties wordt hierdoor hervormd en uitgebreid naar andere vakantiedrempels. Nieuwe initiatieven, zoals de Rap op Stap-kantoren kunnen eindelijk ook genieten van erkenning en ondersteuning.

Parallel werd ook het logiesdecreet grondig geëvalueerd en ge-updatet. De voornaamste wijziging hierbij is ongetwijfeld de inkanteling van de jeugdverblijven. Vanaf 1 januari 2023 vallen alle toeristische logies, commercieel of niet, hierdoor onder hetzelfde basiskader. De ondersteuning voor de jeugdverblijven werd door mijn collega-minister bevoegd voor Jeugd gemoderniseerd; deze nieuwe regelgeving zal eveneens vanaf 2023 in werking treden.

Daarmee zal in 2023 een belangrijke beleidsdoelstelling gerealiseerd zijn, namelijk het actualiseren van het reglementair kader voor het Vlaamse toerismebeleid. Een laatste werf betreft het arsenaal aan steuninstrumenten die het agentschap Toerisme Vlaanderen ter beschikking heeft. Tijdens de coronacrisis hebben we de toeristische sector ondersteund met verschillende adhoc-maatregelen, die niet altijd binnen het reguliere steunkader van Toerisme Vlaanderen pasten. In 2023 zal het agentschap dan ook deze maatregelen evalueren en een voorstel uitwerken om dit steunkader waar nodig te optimaliseren.

Als de voorbije drie jaar ons iets geleerd hebben, is het wel dat verwachtingen en plannen heel makkelijk doorkruist kunnen worden door de realiteit. Desondanks hoop ik dat we in 2023 verder kunnen bouwen aan een gestaag herstel van onze toeristische sector. Ik ben ervan overtuigd dat we met de verschillende initiatieven die ik de voorbije jaren genomen heb, een solide basis heb gelegd om dit mogelijk te maken.

III. SAMENVATTING

Mijn toerismebeleid heeft tot doel de positieve kracht van toerisme te versterken, zodat Vlaanderen kan bloeien als een innovatieve, inspirerende en kwalitatieve reisbestemming ten bate van de plek, zijn bewoners, ondernemers en bezoekers. Het relanceplan toerisme dat ik heb opgemaakt en waar in 2022 de ondersteuning aan de diverse partners is toegekend, zal in 2023 tot realisatie komen. 2023 biedt zich echter niet aan als een jaar waarin het toerisme onbekommerd zal kunnen evolueren. In 2023 worden we allemaal geconfronteerd met de uitdaging van de stijgende kosten voor energie en de hoge inflatie welke ongetwijfeld impact zal hebben op het vakantiedrag.

Belangrijke engagementen die in 2023 worden uitgerold zijn:

Een kwaliteitsvolle bestemming is een belevingsvolle, gastvrije en duurzame bestemming. Met verschillende instrumenten ondersteunen we de ondernemers en organisaties in het toerisme om te groeien in kwaliteit. Om de kwaliteit van de logies op peil te houden, zullen we de nieuwe uitvoeringsbesluiten toepassen. Met de investeringssubsidies ondersteunen we de logiesector. Voor de jeugdverblijven voorzie ik in 2023 2 miljoen extra, net zoals in 2022, om ook (ver)nieuwbouw mogelijk te maken.

Daarnaast blijven we kampeerondernemers steunen die de toeristische kampeerbeleving op hun terrein aanzienlijk willen verhogen via een begeleidingstraject.

De voorbije periode heeft nogmaals benadrukt dat actuele gegevens noodzakelijk zijn voor een goed beleid. We houden de vinger aan de pols van de sector en daarnaast zal ik o.a. volgende onderzoeken laten uitvoeren:

- Het onderzoek naar het profiel van de toerist in de kunststeden
- Het bewonersonderzoek naar de houding van de burger richting het toerisme in zijn kunststad.

We willen graag bezoekers verwelkomen die een connectie voelen met onze plek en onze thema's. Daarom ontwikkelen en promoten we Vlaanderen aan de hand van de troeven en verhaallijnen zoals ik deze bepaald heb in mijn beleidsnota. Belangrijke accenten in 2023 zijn:

- Het opmaken en/of uitvoeren van een herbestemmingsplan voor het Rubenskasteel, het Kasteel van Poeke, het Kasteel van Leut, de Sint-Godelieve Abdij en Klooster Minderbroeders in Brugge en de Abdijsite Herkenrode in Hasselt;
- Samen met de partners het Masterplan verder vormgeven en starten met de eerste stappen voor de uitvoering hiervan voor de 'Wielerhub' in Oudenaarde en de 'Smaakhaven in Antwerpen;
- Het ondersteunen van de selectie van de kandidaten Nationale Parken en Landschapsparken die in 2023 hun erkenning zullen krijgen. Daarnaast werken we aan het ontwikkelen en testen van een monitoringsysteem voor de parken.
- Het verderzetten van het kwaliteitstraject voor erfgoedbeleving in meetinglocaties. Meetinglocaties die dit begeleidingstraject succesvol afronden, verbindt Toerisme Vlaanderen in het keurmerk 'Flanders Heritage Venues'.
- In 2023 zullen we 4 impactvolle congressen en een event begeleiden in het legacytraject.

- In 2023 hebben we diverse grote evenementen die ons helpen om onze troeven in de kijker te zetten:
 - o Het project Vlaamse Meesters in situ
 - o De tentoonstelling Bouts in Leuven
 - o De topstuktentoonstelling in het MAS
 - o Het Ensorjaar
 - o Themajaar Landschap als getuige ihkv WOI
- Verdere uitvoering van de internationale campagne met de kunststeden.
- In 2023 zullen we de projecten die geselecteerd zijn in de diverse subsidieoproepen van 2022 begeleiden evenals de projecten in het kader van mijn relanceplan.)

Een florerende bestemming is ook een duurzame en inclusieve bestemming. In 2023 starten we met de uitrol van het duurzaamheidsplan dat in 2022 werd opgesteld. Vanaf 1 januari 2023 treedt het decreet Iedereen verdient vakantie in voegen. Ik leg de klemtoon dan ook op de concrete uitvoering hiervan met o.a. de erkennings- en subsidieaanvragen van de bemiddelingskantoren, de subsidies verstrekken aan de sociaal toeristische organisaties en het lanceren van oproep voor projectsubsidies Iedereen verdient Vakantie.

EventFlanders is een samenwerkingsverband tussen Toerisme Vlaanderen, Sport Vlaanderen, het Departement Kanselarij & Buitenlandse Zaken en het Departement Cultuur, Jeugd en Media. In de schoot van Toerisme Vlaanderen tilt EventFlanders evenementen naar een hoger niveau en maakt tevens jacht op waardevolle internationale evenementen die passen bij sterke thema's waar de Vlaamse overheid op in zet.

In 2023 staan volgende events op de agenda:

- WK Breaking
- Bouts
- Topstuktentoonstelling
- WK Artistieke gymnastiek

EventFlanders werkt ook verder aan de professionalisering van haar werking en de ondersteuning van de evenementensector. In 2023 zal de economische calculator voor topevents gefinaliseerd worden en in gebruik genomen. Daarnaast wordt in 2023 het charter voor duurzame events uitgerold en zal een inspiratiegids voor deze events gedeeld worden met de sector

TOTAAL – TOERISME, excl. apparaatsuitgaven en programma B

	(duizend euro)				
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2022	0	0	0	62.320	77.594
Bijstelling BO 2023	0	0	0	6.866	-58
BO 2023	0	0	0	69.186	77.536

PROGRAMMA SQ – TOERISME

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2022	0	0	0	62.320	77.594
Bijstellin g BO 2022	0	0	0	6.886	-58
BO 2023	0	0	0	69.186	77.536

V. BELEIDSVELD TOERISME

Het beleidsveld Toerisme bevat 1 structurelement: 'Toerisme'.

1. ISE Toerisme

Het toerismebeleid wil de volgende jaren toerisme inzetten als een middel om van Vlaanderen een florerende bestemming te maken. Een florerende bestemming is een plek waar alle spelers – de plek, zijn bewoners, ondernemers en bezoekers - meerwaarde ondervinden van het toerisme. We werken hieraan door :

- Te zorgen voor een kwalitatieve bestemming, te voorzien in een onderbouwd en innovierend beleid en samen te werken met andere relevante beleidsdomeinen.
- Te zorgen voor een sterk verhaal over de bestemming Vlaanderen dat ook internationaal sterk klinkt. Zowel aan aanbodzijde als via promotie wordt dit verhaal uitgebouwd. De focus ligt op de volgende troeven: natuur en platteland, erfgoed, fietsen, gastronomie en Vlaanderen als baanbrekende kennisregio.
- Vlaanderen als een duurzame en inclusieve bestemming te ontwikkelen. Dit doen we o.a. door ervoor te zorgen dat drempels tot een deugddoende vakantie zoveel mogelijk worden weggewerkt. Daarenboven zetten we ook in op toegankelijkheid, familievriendelijkheid en jeugdtoerisme.
- Internationale acties en events te organiseren die zowel de toeristische, culturele als sportieve troeven van Vlaanderen in de kijker zetten.

1.1 Budgettair kader

	BA 2022	evolutie	B0 2023	BA 2022	evolutie	B0 2023
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	80	-80	0	260	-80	180
Toelagen (interne stromen (IS))	62.320	6.866	69.186	77.594	-58	77.536
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal incl. overflow	62.400	6.786	69.186	77.584	-138	77.716
Overflow						
Aanwending VAK-ruiter	442	558	1.000			

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De post 'ESR-uitgaven' in bovenstaande tabel betreffen uitgaven die gedaan worden door het departement Buitenlandse Zaken, de grootste post van de 'Toelagen' betreft uitgaven die gedaan worden door het IVA Toerisme Vlaanderen.

Het IVA Toerisme Vlaanderen richt zich met deze uitgaven op de realisatie van de strategische doelstellingen (SD) opgenomen in de beleidsnota van de minister bevoegd voor toerisme: De structuur met gekoppelde begrotingsartikelen is als volgt:

- SD 1 - De beleidsmakers en toeristische actoren worden actief ondersteund: SF0-ASQE2WJ-WT, SF0-ASQE5WJ-WT, SF0-ASQE2WJ-LE;
- SD 2 - Vlaanderen brede verhaallijnen worden geïdentificeerd, ontwikkeld en gepromoot: SF0-ASQE2WK-WT, SF0-ASQE5WK-WT en SF0-ASQE5WX-IS;
- SD 3 - Toerisme wordt ontwikkeld in een geest van duurzaamheid en integrale toegankelijkheid: SF0-ASQE2WL-WT, SF0-ASQE5WL-WT;
- SD 4 - EventFlanders: SF0-ASQE2WI-WT en SF0-ASQE5WI-WT;
- SD 5 - Beheersmiddelen: SF0-ASQE2WH-LO, SF0-ASQE2WH-PA en SF0-ASQE2WH-WT

De ontvangsten van Toerisme Vlaanderen bestaan grotendeels uit:

- een werkingstoelage, SA0-1SQE2WY-IS, en
- een investeringstoelage, SA0-1SQE5WY-IS.

Beiden worden ontvangen via het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken. Daarnaast beschikt Toerisme Vlaanderen ook over eigen kasmiddelen en een zeer beperkt bedrag aan eigen ontvangsten.

1.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken **SA0-9SQETWC-OW – UITVOERING HANDHAVING EN SENSIBILISERING IN HET KADER VAN DE TOERISTISCHE VERGUNNINGENDECRETEN**

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit is het ontvangstenartikel van het Fonds Administratieve Toeristische Boeten, opgericht krachtens artikel 57 van het decreet van 21 december 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2013. Het is gelinkt aan het uitgavenartikel SA0-1SQE4WC-WT.

In uitvoering van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het toeristische logies kon het departement overgaan tot het opleggen van administratieve geldboeten van 250 tot 25 keuro. Dit decreet werd op 1 april 2017 opgeheven. Er is nog een lopend dossiers m.b.t. eerder opgelegde boeten.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2022	0	0	0
Bijstelling BO 2023	0	0	0
BO 2023	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geraamde ontvangst bij BO 2023 blijft op nul.

SA0-9SQAWEY-OI – TOERISME VLAANDEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit interne stroom ontvangstenartikel werd in 2021 opgezet om 40% van de ontvangsten uit de verkoop van gebouwen of gronden van Toerisme Vlaanderen over te dragen naar de algemene middelen van de Vlaamse overheid. Voor 2023 heeft Toerisme Vlaanderen momenteel geen concrete plannen om onroerende goederen te verkopen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2022	0	0	0
Bijstelling BO 2023	0	0	0
BO 2023	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geraamde ontvangst bij BO 2023 blijft op nul.

SA0-1SQE2WB-WT – VEREFFENING VAN AFLOPENDE GERELEMENTEERDE SUBSIDIES AAN DERDEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor de vereffening van engagementen aangegaan vóór 2012 in het kader van het Kunststedenactieplan, de uitvoering

van het derde kustactieplan en het impulsprogramma Vlaamse kust. Er wordt nog een VEK begroot voor het vereffenen van de nog openstaande encours.

Kredietevolutie:
(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2022	0	180
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2023	0	180
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

Het VEK blijft bij de BO 2023 ongewijzigd op 180 keuro.

SA0-1SQE4WC-WT – UITVOERING HANDHAVING EN SENSIBILISERING IN HET KADER VAN DE TOERISTISCHE VERGUNNINGENDECRETEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel vormt de uitgavenzijde van het Fonds Administratieve Toeristische Boeten, opgericht krachtens artikel 57 van het decreet van 21 december 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2013. Dit artikel is gelinkt aan het ontvangstenartikel SA0-9SQETWC-WT.

Dit is een uitdovend fonds. Op basis van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het toeristische logies kon het departement overgaan tot het opleggen van administratieve geldboeten van 250 tot 25 keuro. Dit decreet werd op 1 april 2017 opgeheven.

Er staat in OraFin nog een dubieuze vordering over een opgelegde administratieve geldboete open. De eventuele kosten die gepaard zullen gaan met de inning van deze vordering kunnen ten laste genomen van het opgebouwde saldo van dit fonds. Alzo komen de ontvangsten en uitgaven van dit fonds gelijk aan nul.

Kredietevolutie:
(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2022	80	80
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	- 80	- 80
BO 2023	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Bijstelling administratieve toeristische boeten	- 80	- 80	ontvangsten en uitgaven van dit fonds gelijk aan nul

TOTAAL	- 80	- 80	
---------------	-------------	-------------	--

SA0-1SQE2WY-IS - INTERNE STROMEN - TOERISME VLAANDEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de werkingstoelage aan het IVA Toerisme Vlaanderen.

Voor een inhoudelijke toelichting over de kredietevolutie wordt verwezen naar de begroting van Toerisme Vlaanderen onder punt 1.1.3 'Overige entiteiten onder gezag'.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	39.142	39.142
<i>Index</i>	<i>1.714</i>	<i>1.714</i>
<i>Compensaties</i>	<i>-510</i>	<i>-510</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>26</i>	<i>26</i>
BO 2023	40.372	40.372
Aanwending VAK-ruiter	0	

SA0-1SQE5WY-IS - INTERNE STROMEN - TOERISME VLAANDEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de investeringstoelage aan het IVA Toerisme Vlaanderen.

Voor een inhoudelijke toelichting over de kredietevolutie wordt verwezen naar de begroting van Toerisme Vlaanderen onder punt 1.1.3 'Overige entiteiten onder gezag'.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	23.098	38.192
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>5.716</i>	<i>1.500</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>-2.708</i>
BO 2023	28.814	36.984
Aanwending VAK-ruiter (*)	1.000	

(*) Aandachtspunt: conform Art. 9. §3. van het decreet van 8 juli 2022 houdende de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2022 kan het onbelaste kredietsaldo op de vastleggingskredieten van EventFlanders op 31 december 2022 overgedragen worden naar 2023 en samengevoegd worden met de overeenstemmende kredieten voor het begrotingsjaar 2023. Van 2022 naar

2023 verwachten we geen ruiter nodig te hebben, dit bedrag kan/zal echter pas definitief bepaald kunnen worden bij de begrotingsaanpassing 2023.

1.1.3. Overige entiteiten onder gezag

Toerisme Vlaanderen

TOELICHTING PER ARTIKEL

Ontvangstenartikelen

SF0-BSQEAWK-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - VLAANDERENBREDE VERHAALLIJNEN WORDEN GEIDENTIFICEERD, ONTWIKKELD EN GEPROMOOT

Korte inhoud begrotingsartikel:

De ontvangsten op dit begrotingsartikel betreffen ontvangsten uit de organisatie van beurzen, workshops, evenementen enz. en ook inkomsten uit erfpachten van jeugdverblijven en kampeerterreinen.

Kredietevolutie:

	VEK
BA 2022	1.480
<i>Index</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>120</i>
BO 2023	1.600

Het krediet op dit begrotingsartikel bedraagt 1.600 keuro en is samengesteld uit:

- 1.187 keuro inkomsten uit erfpachten;
- 273 keuro ontvangsten uit marketingacties en samenwerkingsovereenkomsten;
- 120 keuro inkomsten uit de tijdelijke invulling van de erfgoedsites die een herbestemming krijgen (deze inkomsten worden pas vanaf 2023 gerealiseerd);
- 20 keuro aan inkomsten uit boetes in het kader van de uitvoering van het nieuwe Toeristische Logiesdecreet van 5 februari 2016 met als startdatum 1 april 2017.

SF0-BSQEAWH-OP - ONTVANGSTEN PARTICIPATIES - TOERISME - BEHEERSMIDDELEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel is de tegenhanger van een gelijkaardig artikel aan de uitgavenzijde, SF0-ASQE2WH-PA. Hierop worden transacties geboekt in het kader van waarborgen of voorschotten aan leveranciers.

Kredietevolutie:

	VEK
BA 2022	10
<i>Index</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>
BO 2023	10

Er zijn geen wijzigingen.

SFO-BSQEAWH-OW- ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - BEHEERSMIDDELEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

De ontvangsten op dit begrotingsartikel betreffen meestal terugvorderingen van kosten gerelateerd aan het apparaat, zoals de lonen van gedetacheerden. Ook de terugvorderingen van in het buitenland betaalde BTW komen hierop terecht.

Kredietevolutie:

	VEK
BA 2022	170
<i>Index</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>-120</i>
BO 2023	50

In 2023 voorzien we minder detacheringen, waardoor het budget aangepast werd van 170 keuro naar 50 keuro.

SFO-BSQEAZZ-OG- OVERGEDRAGEN OVERSCHOT VORIGE BOEKJAREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

N.v.t.

Kredietevolutie:

-

SFO-BSQEAZZ-OI- ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel zien we de inkomsten uit toelagen vanuit het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (DKBUZA). Enerzijds is er een werkingstoelage die overeenstemt met het begrotingsartikel **SA0-1SQE2WY-IS** van DKBUZA en anderzijds is er een investeringstoelage die overeenstemt met het

begrotingsartikel **SA0-1SQE5WY-IS** van DKBUZA. Beide toelagen worden hierna afzonderlijk besproken.

SA0-1SQE2WY-IS - INTERNE STROMEN - TOERISME VLAANDEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de werkingstoelage aan het IVA Toerisme Vlaanderen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	39.142	39.142
<i>Index</i>	<i>1.714</i>	<i>1.714</i>
<i>Compensaties</i>	<i>-510</i>	<i>-510</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>26</i>	<i>26</i>
BO 2023	40.372	40.372
Aanwending VAK-ruiter	0	

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

COMPENSATIES

	(duizend euro)	
Compensaties	VAK	VEK
Interne compensatie van aard 2 naar aard 5, naar SA0-1SQE5WY-IS	-500	-500
Inkanteling TVL in HFB, naar SH0-SAA2ZZ-LO	-12	-12
Teruggave kredieten 'Traject', van SG0-1SKC2TA-WT	2	2
TOTAAL	-510	-510

- Interne compensatie van aard 2 naar aard 5: er wordt recurrent 500 keur gecompenseerd van de werkingmiddelen naar de projectmiddelen van **EventFlanders**. De toelage van het agentschap dient hiervoor ook aangepast te worden en daarom wordt er 500 keuro gecompenseerd van de werkingstoelage naar de investeringstoelage.
- Inkanteling TVL in HFB: het project '**Enige Aankoopcentrale**' van **Het Facilitair Bedrijf** heeft als doel om efficiëntiewinsten en schaalvoordelen te bereiken door aankoopkracht te bundelen over de entiteiten van de Vlaamse overheid heen. Tijdens het aansluitingstraject worden afspraken gemaakt over de contracten die de aankoopcentrale zullen opnemen in hun portfolio en over de middelenoverdracht die daarvoor noodzakelijk is. Er werd een middelenoverdracht van 0,18 VTE of 12.356 euro (recurrent, per jaar) afgesproken.
- Teruggave kredieten 'Traject': er worden kredieten teruggegeven vanuit AgO aan de betrokken beleidsdomeinen met betrekking tot **het project 'Traject'**.

ANDERE BIJSTELLINGEN

(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK
Efficiëntie en kerntaken - Personeelsbesparing 2023	-52	-52
Efficiëntie en kerntaken - Besparing apparaat 2023 (niet loon)	-22	-22
Compensatie energiekost (eenmalig)	100	100
TOTAAL	26	26

- Efficiëntie en kerntaken - Personeelsbesparing 2023: dit betreft de 52 keuro **in het kader van de generieke besparing op de personeels-kredieten** van de Vlaamse Overheid zoals beslist bij regeringsformatie.
- Efficiëntie en kerntaken - Besparing apparaat 2023 (niet loon): dit betreft de 22 keuro **in het kader van de generieke besparing op de werkingskredieten van het apparaat** van de Vlaamse Overheid zoals beslist bij regeringsformatie.
- **Compensatie energiekost:** dit betreft eenmalig 'nieuw beleid' zoals beslist bij de regeringsonderhandelingen.

SA0-1SQE5WY-IS - INTERNE STROMEN - TOERISME VLAANDEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de investeringstoelage aan het IVA Toerisme Vlaanderen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)		
	VAK	VEK
BA 2022	23.098	38.192
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>5.716</i>	<i>1.500</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>-2.708</i>
BO 2023	28.814	36.984
Aanwending VAK-ruiter (*)	1.000	

(*) Aandachtspunt: conform Art. 9. §3. van het decreet van 8 juli 2022 houdende de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2022 kan het onbelaste kredietsaldo op de vastleggingskredieten van EventFlanders op 31 december 2022 overgedragen worden naar 2023 en samengevoegd worden met de overeenstemmende kredieten voor het begrotingsjaar 2023. Van 2022 naar 2023 verwachten we geen ruiter nodig te hebben, dit bedrag kan/zal echter pas definitief bepaald kunnen worden bij de begrotingsaanpassing 2023.

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

COMPENSATIES

(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK

Interne compensatie van aard 2 naar aard 5, van SA0-1SQE2WY-IS	500	500
Terugdraai bijdrage aan de relance oproep erfgoed en toerisme, van QG0-1QGG2CB-WT	4.216	0
Energie-ondersteuning van de KMDA (eenmalig), van QB0-1QCE20A-WT	1.000	1.000
TOTAAL	4.716	500

- **Er wordt recurrent 500 keur gecompenseerd** van de werkingsmiddelen naar de projectmiddelen van EventFlanders. De toelage van het agentschap dient hiervoor ook aangepast te worden en daarom wordt er 500 keuro gecompenseerd van de werkingstoelage naar de investeringstoelage.
- **De oproep 'erfgoed en toerisme'** in 2021 van het agentschap Onroerend Erfgoed was bedoeld om premies te verschaffen aan projecten op beschermde erfgoedlocaties die een toeristische finaliteit hebben of zullen krijgen. Het voorziene budget was 7.500 keuro, waarvan na jurering 6.323 keuro weerhouden werd. Conform afspraak werd hiervan in 2022 2/3de of 4.216 keuro via Toerisme Vlaanderen gefinancierd en werd het VAK-bedrag eenmalig gecompenseerd. In 2023 wordt deze eenmalige compensatie terugdraaid.
- Er wordt éénmalig 1.000 keuro herverdeeld voor '**energie-ondersteuning van de Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde Antwerpen**' (KMDA)

ANDERE BIJSTELLINGEN

Bijstellingen	(duizend euro)	
	VAK	VEK
Technische bijstelling: terugdraai afroming onbelast saldo corona 2021		282
Actualisatie van de vereffeningsskalenders	0	-2.990
TOTAAL	0	-2.708

De vereffeningsskalenders op het encours en de nieuwe vastleggingen werden geactualiseerd, wat ervoor zorgt dat het benodigde VEK ten opzichte van 2022 daalt met 2.990 keuro. Hierna volgt een overzicht van de meest relevante projecten en dossiers:

- -17.895 keuro: in 2022 was dit VEK voorzien voor de aankoop van de abdij van Herkenrode. Dit bedrag is niet opnieuw nodig in 2023 (en bovendien werd het dossier reeds volledig in 2021 gerealiseerd);
- -3.496 keuro: er worden in 2023 slechts voor 760 keuro aan vereffeningen voorzien in het 'netwerk van kastelen en tuinen' aangezien de periode voor aanbestedingen en opmaak van Masterplan voor de sites meer tijd in beslag neemt dan voorzien waardoor de concrete werkzaamheden pas later kunnen opstarten;
- -1.924 keuro: het project van de Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde Antwerpen (KMDA) met betrekking tot het Jubileumcomplex wordt verwacht in 2022 volledig vereffend te zijn. In 2023 is er dan ook geen VEK meer nodig;

- -802 keuro: minder vereffeningen op de vroegere impulsdossiers. We hopen de laatste 4 dossiers in 2023 te vereffenen;
- -449 keuro: het project van het Agentschap Plantentuin Meise met betrekking tot het project 'Plantentuin 2.0' wordt verwacht in 2022 volledig vereffend te zijn;
- +882 keuro: dit bedrag betreft extra vereffeningen gekoppeld aan de implementatie van het nieuwe decreet Iedereen Verdient Vakantie dat vanaf 2023 in voege treedt;
- +1.000 keuro: in 2022 werd een bijkomende maatregel van 2.000 keuro voor solidaire kostendeling gelanceerd om te komen tot een haalbaar en betaalbaar vakantieaanbod voor mensen met de vakantiedrempel armoede. Hiervoor wordt verwacht ook nog in 2023 VEK nodig te zijn.
- +1.828 keuro: inhaalbeweging op de vereffeningen van de hefboomprojecten;
- +2.692 keuro: de samenstelling en de timing van de projectportefeuille 2023-2024 van EventFlanders is ondertussen verder uitgewerkt en er ligt duidelijk een zwaartepunt in 2023 met 6.257 keuro VEK waaronder evenementen in 2023 zoals Bouts en het EK Wielrennen, maar ook voorbereidingen voor evenementen in 2024 zoals Ensor;
- + 19.324 keuro: terugdraai toegestane intering op het overgedragen saldo 2022 (technische correctie).

Uitgavenartikelen

WERKING

SF0-ASQE2WH-LO- LONEN – TOERISME – BEHEERSMIDDELEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor de uitbetaling van de lonen.

Kredietevolutive:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	15.896	15.896
<i>Index</i>	<i>1.509</i>	<i>1.509</i>
<i>Compensaties</i>	<i>-52</i>	<i>-52</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>1.150</i>	<i>1.150</i>
B0 2023	18.503	18.503

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

COMPENSATIES

	(duizend euro)	
Compensaties	VAK	VEK
Efficiëntie en kerntaken - Personeelsbesparing 2023	-52	-52
TOTAAL	-52	-52

- Efficiëntie en kerntaken - Personeelsbesparing 2023: dit betreft de 52 keuro **opstap in 2023 van de generieke besparing op de personeels-kredieten** van de Vlaamse Overheid zoals beslist bij regeringsformatie.

ANDERE BIJSTELLINGEN

	(duizend euro)	
Bijstellingen	VAK	VEK
Herverdeling van werkingsbudgetten naar loonbudgetten	1.270	1.270
Vermindering detacheringen	-120	-120
TOTAAL	1.150	1.150

- Er wordt recurrent 1.270 keuro intern herverdeeld **van de beleidsbudgetten naar de loonbudgetten.**
- In 2023 voorzien we **minder (inkomsten uit) detacheringen**, waardoor zowel de ontvangstenzijde van de begroting als hier de uitgavenzijde aangepast wordt van 170 keuro naar 50 keuro.

SF0-ASQE2WH-PA - PARTICIPATIES – TOERISME - BEHEERSMIDDELEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel is de tegenhanger van een gelijkaardig artikel aan de ontvangstenzijde, SF0-BSQEAWH-OP. Hierop worden transacties geboekt in het kader van waarborgen en voorschotten aan leveranciers.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2021	10	10
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BO 2022	10	10

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

N.v.t.

SF0-ASQE2WH-WT - WERKING EN TOELAGEN - TOERISME – BEHEERSMIDDELEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor de kosten verbonden aan de werking van het apparaat.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	4.978	4.978
<i>Index</i>		
<i>Compensaties</i>	<i>-12</i>	<i>-12</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>269</i>	<i>269</i>
BO 2023	5.235	5.235

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

COMPENSATIES

	(duizend euro)	
Compensaties	VAK	VEK
Inkanteling TVL in HFB, naar SH0-SAA2ZZ-LO	-12	-12
TOTAAL	-12	-12

- Inkanteling TVL in HFB: het project '**Enige Aankoopcentrale**' van Het **Facilitair Bedrijf** heeft als doel om efficiëntiewinsten en schaalvoordelen te bereiken door aankoopkracht te bundelen over de entiteiten van de Vlaamse overheid heen. Tijdens het aansluitingstraject worden afspraken gemaakt over de contracten die de aankoopcentrale zullen opnemen in hun portfolio en over de middelenoverdracht die daarvoor noodzakelijk is. Er werd een middelenoverdracht van 0,18 VTE of 12.356 euro (recurrent, per jaar) afgesproken.

ANDERE BIJSTELLINGEN

(duizend euro)

Bijstellingen	VAK	VEK
Interne herverdeling van beleid, SF0-ASQE2WJ-WT	191	191
Efficiëntie en kerntaken - Besparing apparaat 2023 (niet loon)	-22	-22
Compensatie energiekost (eenmalig)	100	100
TOTAAL	269	269

- Er wordt 191 keuro intern herverdeeld **van de beleidsbudgetten naar de werking van het apparaat om** de extra ICT-kosten te dekken zoals extra softwarelicenties voor nieuwe noden en extra server licenties voor nieuwe websites en nieuwe applicaties.
- Efficiëntie en kerntaken - Besparing apparaat 2023 (niet loon): dit betreft de 22 keuro **opstap in 2023 van de generieke besparing op de werkingskredieten van het apparaat** van de Vlaamse Overheid zoals beslist bij regeringsformatie. Toerisme Vlaanderen zal dit bedrag van 22 keuro (ofte 0,44%) opvangen door verderzetting van het streven naar efficiëntiewinsten.
- **Compensatie energiekost:** dit betreft eenmalig 'nieuw beleid' 100 keuro zoals beslist bij de regeringsonderhandelingen.

SF0-ASQE2WJ-WT – WERKING EN TOELAGEN - TOERISME - DE BELEIDSMAKERS EN TOERISTISCHE ACTOREN WORDEN ACTIEF ONDERSTEUND

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel SF0-ASQE2WJ-WT (werking) vormt tesamen met het begrotingartikel SF0-ASQE5WJ-WT (investeringen) en SF0-ASQE2WJ-LE (leningen) het bedrag dat besteed wordt aan een eerste strategische beleidsdoelstelling, met name 'de beleidsmakers en toeristische actoren worden actief ondersteund'.

Componenten die daartoe bijdragen zijn:

- Focussen op kwaliteit;
- Een onderbouwd en innoverend beleid;
- Een integrale en beleidsoverschrijdende benadering;
- Agentschap Toerisme Vlaanderen als instrument voor het beleid

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	11.963	12.583
<i>Index</i>	<i>205</i>	<i>205</i>
<i>Compensaties</i>		
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>-1.920</i>	<i>-1.800</i>
BO 2023	10.248	10.988

Inhoudelijke toelichting kredietevolutes:

ANDERE BIJSTELLINGEN

(duizend euro)		
Bijstellingen	VAK	VEK
Interne herverdeling naar apparaat, SF0-ASQE2WH-WT	-191	-191
Interne herverdeling naar lonen, SF0-ASQE2WH-LO	-712	-712
Interne herverdeling naar kapitaalaflossingen SF0-ASQE2WJ-LE	-17	-17
Terugdraai eenmalige bijkomende aanwending in 2022 van de eigen kasmiddelen	-1.000	-1.000
Aanpassing van de betaalkalender van de eigen kasmiddelen	0	120
TOTAAL	-1.920	-1.800

- Er wordt 191 keuro intern herverdeeld **van de beleidsbudgetten naar de werking van het apparaat**;
- Er wordt 712 keuro intern herverdeeld **van de beleidsbudgetten naar de loonbudgetten**;
- Het totale jaarlijks af te lossen bedrag voor de PPS constructie voor het jeugdverblijfcentrum in Brasschaat ligt tot en met 2040 vast op 535 keuro. Het bedrag is samengesteld uit kapitaalaflossingen, intresten en onderhoud. Het gedeelte dat de kapitaalaflossingen betreft stijgt jaarlijks. **Het gedeelte kapitaalaflossingen** op begrotingsartikel SF0-ASQE2WJ-LE stijgt met 17 keuro.
- Er wordt in 2023 1.000 keuro minder vastgelegd (en vereffend) op de eigen kasmiddelen van Toerisme Vlaanderen. In 2022 werd dit bedrag eenmalig voorzien voor:

Intensivering partnershipwerking (500 keuro):

Het wegvallen van de meeste beperkingen voor het intra-Europees en intra-continentaal reizen, zorgen ervoor dat we momenteel in een zeer competitieve marktsituatie verkeren. Om de concurrentiepositie van Vlaanderen als toeristische bestemming te kunnen behouden, is een intensivering nodig van acties op verschillende domeinen.

De vraag van partners voor samenwerkingen stijgt. Transportmaatschappijen zoals alle treinpartners in Europa (o.a. Eurostar, Deutsche Bahn) of Brussels Airlines vragen om samen acties op te zetten. Ook bij andere partners zoals Brussels Airport Company en (online) toer operators is er een verhoogde vraag naar samenwerking. Om de internationale reisindustrie na de pandemie Vlaanderen te laten (her)ontdekken, zetten we terug in op een grootschalig forum waarbij we deze aankopers uit het buitenland samenbrengen met onze Vlaamse aanbieders.

Intensivering promotionele acties (500 keuro):

De acties die Toerisme Vlaanderen zelf opzet in de diverse landen waar het actief is, moeten geïntensifieerd worden. Dit zijn zowel acties gericht op de internationale reputatie van Vlaanderen als acties gericht op conversie. In de huidige zeer sterk concurrentiële markt waar alle concurrenten hun inspanningen richting de potentiële toeristen versterken, moet Toerisme Vlaanderen zijn huidige inspanningen versterken om de vooropgestelde resultaten te kunnen behalen. Dit omhelst dan zowel acties richting pers en mediapartners, grotere aanwezigheid op social media, internationale cross-mediale campagne als samenwerkingen met lokale partners.

- In het verleden werden **logies-subsidies en toerisme-voor-allen subsidies** vastgelegd op de eigen kasmiddelen van Toerisme Vlaanderen als aanvulling bovenop de reguliere beleidsbudgetten. We voorzien de laatste vereffeningen (VEK) in deze uitdovende dossiers in de loop van 2024. Ondertussen stijgt de VEK-behoefte van 2022 naar 2023 lichtjes met 120 keuro naar 739 keuro.

Besteding krediet

Focussen op kwaliteit

We willen Vlaanderen ontwikkelen als een hoogkwalitatieve bestemming, zodat vakantie- en congresgangers Vlaanderen spontaan associëren met kwaliteit en dit ook ervaren tijdens hun bezoek. Daarom stimuleert Toerisme Vlaanderen **de kwaliteit in de sector en op de bestemming** via verschillende invalshoeken:

Toeristische logies worden gecoacht door onze logiesadviseurs en, indien ze dit willen, begeleid naar een vrijwillige erkenning en comfortclassificatie. Aangemelde en erkende logies met een lagere klanttevredenheid of waarover klachten worden ontvangen, worden gericht bezocht en gecontroleerd op het vlak van hygiëne, comfort en veiligheid. We organiseren een bevraging van tussenpersonen, om na te gaan of alle logies in een bepaalde regio of stad zijn aangemeld.

Logiesadviseurs krijgen de nodige vorming om eerstelijnsadvies te geven over de aandachtspunten van het kwaliteitsbeleid, zoals gastvrijheid, toegankelijkheid, familievriendelijkheid en duurzaamheid. Via steekproeven wordt gecontroleerd of het logiesaanbod aangemeld en brandveilig is.

Om de kwaliteit van de logies op peil te houden, wordt opnieuw voorzien in een investeringssubsidie; dit zowel voor de jeugdlogies als de andere logies (zie onderdeel investeringen).

Op vlak van kwaliteit ondersteunen we de organisaties en ondernemers waarmee de internationale bezoeker tijdens zijn reis in contact komt, de zogenaamde 'touchpoints'. Onze focus gaat uit naar organisaties met een gidsenwerking, onthaalcentra, logies en toeristische attracties en musea. We gaan in dialoog met de partners om hun behoeften en mogelijke verbeterinstrumenten in kaart te brengen en eventueel te ontwikkelen. Dit in aanvulling van de reeds bestaande kwaliteitsinstrumenten (begeleidingstrajecten, kwaliteitsscans, inspirerende voorbeelden, vormingen, ...).

In de herfst van 2020 zijn we gestart met een begeleidingstraject 'toeristische kampeerbeleving op terreingebonden logies'. Met dit begeleidingstraject willen we kampeerondernemers ondersteunen die de toeristische kampeerbeleving op hun terrein aanzienlijk willen verhogen. Ook in 2023 zullen een aantal erkende terreingebonden logies dit traject volgen.

Een onderbouwd en innoverend beleid

De 'florerende bestemming' is een ideaalbeeld waar we samen met alle belanghebbenden aan willen werken. De strategie om hiertoe te komen is het vertrekpunt voor alles wat we doen en zeggen. Alle acties en initiatieven die we nemen dienen ook goed onderbouwd te worden door kennis. Bovendien zetten we in op een permanente dialoog met alle belanghebbenden en nodigen hen uit om mee te timmeren aan een florerende bestemming.

Wie onderneemt of actief is in de toeristische sector, heeft nood aan degelijke kennis (feiten, inzichten) om succesvol te zijn. Dit geldt uiteraard ook voor Toerisme Vlaanderen, dat ernaar streeft om een kennisgedreven agentschap te zijn. Veel van de kennis die Toerisme Vlaanderen verwerft voor de eigen werking en in het kader van het toeristische beleid, is ook bijzonder nuttig voor andere actoren. Het spreekt dan ook voor zich dat er niet alleen gewerkt wordt aan het verwerven, maar ook aan het verspreiden en bruikbaar helpen maken van kennis. Er wordt intensief samengewerkt met partners om samen te zoeken naar antwoorden op kennisnoden en met het oog op het delen van kennis.

In 2023 worden o.a. volgende grote onderzoeken uitgevoerd/afgerond, en de resultaten worden gecommuniceerd:

- Het onderzoek rond cruisetourisme
- Het ambassadeursonderzoek bij de Vlaming
- Het onderzoek over het profiel van de toerist in de kunststeden.
- Het bewonersonderzoek in de kunststeden.

In de **internationale toerismegemeenschap** is Toerisme Vlaanderen een gewaardeerde gesprekspartner. Het agentschap is zeer actief binnen de European Travel Commission (ETC) en NECSTour. Via deze en gelijkaardige kanalen dragen we kennis en expertise uit over onze bestemming en dit op voorwaarde dat er voor het agentschap een gezonde kennisreturn is.

Nadat de vorige jaren in dialoog met de toeristische sector de nieuwe visie 'Reizen naar Morgen' is uitgetekend en de voorbereidende werkzaamheden in 2022 zijn verricht, wordt in 2023 een netwerk 'Reizen naar Morgen' opgestart. Met dit zelfsturend netwerk willen we mensen en organisaties in binnen- en buitenland inspireren en activeren om bij te dragen aan florerende bestemmingen. We zullen partners aantrekken om deel uit te maken van dit netwerk om zowel ondernemers, bezoekers en bewoners te inspireren en te laten meewerken aan de florerende bestemmingen.

Een integrale en beleidsoverschrijdende benadering

Om onze doelstellingen te realiseren zullen we samenwerken met andere beleidsdomeinen en actoren. Belangrijke beleidsdomeinen en actoren zijn diegene

die werken op ruimte, jeugd, gelijke kansen, mobiliteit, natuur, cultuur en erfgoed. We hanteren de gepaste samenwerkingsvorm per beleidsdomein. Onder meer via deelname aan de Task Force van het Masterplan Jeugdkampen werk ik samen met de ministers van Jeugd en Mobiliteit aan het laagdrempeliger en toegankelijker maken van jeugdkampen.

Toerisme Vlaanderen ondersteunt de sector ook door het verstrekken van subsidies in de lokale diensteneconomie en tewerkstellingsprojecten van toeristische verenigingen.

Agentschap Toerisme Vlaanderen als instrument voor het beleid

We beschouwen de toeristische sector als een netwerk waarin Toerisme Vlaanderen zich beweegt en waarin het moet kunnen samenwerken met diverse actoren om zijn doelstellingen te bereiken. Het is dan ook nodig om in te zetten op een transparante en doelgerichte relatie met deze actoren. Concreet gaat het over:

- Onderhouden van levende contacten met Vlaamse (potentiële) partners en beleidsmakers via corporate communicatie. Via website, nieuwsbrief, hybride netwerkmomenten enzovoort werkt Toerisme Vlaanderen eraan dat zijn doelen en acties voor de Vlaamse partners en beleidsmakers bekend zijn, dat interessante informatie over beleid en onderzoek doorstroomt, dat opportuniteiten om samen te werken bekend zijn. Ook de behaalde resultaten worden met de sector gedeeld. Een belangrijk instrument hiervoor is de website www.toerismevlaanderen.be. We streven naar een gemiddelde score van 85/100 op kwaliteitscontrole, toegankelijkheid en SEO (via SiteImprove) van onze bedrijfswebsite.
- Strategische relaties onderhouden. Via zijn **Raadgevend Comité** gaat Toerisme Vlaanderen in dialoog met (toeristische) actoren en/of beleidsmakers over strategische uitdagingen en evoluties voor de toeristische sector.

SF0-ASQE2WK-WT- WERKING EN TOELAGEN - TOERISME - VLAANDERENBREDE VERHAALLIJNEN WORDEN GEIDENTIFICEERD, ONTWIKKELD EN GEPROMOOT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel SF0-ASQE2WK-WT (werking) vormt tesamen met het begrotingartikel SF0-ASQE5WK-WT (investeringen), SF0-ASQE5WX-IS (interne stromen Plantentuin Meise) en SF0-ASQE5WT-IS (interne stromen nv Flanders Special Venues) het bedrag dat besteed wordt aan een tweede strategische beleidsdoelstelling met name 'Vlaanderenbrede verhaallijnen worden geïdentificeerd, ontwikkeld en gepromoot'.

Toerisme Vlaanderen werkt aan deze doelstelling door de troeven van onze regio verder **te ontwikkelen** én erover **te communiceren**. De troeven die we ontwikkelen en internationaal uitspelen zijn:

- Erfgoedbeleving;
- Vlaanderen Natuurlijk!;
- Vlaanderen Fietsland;

- Culinaire erfgoed en toekomst;
- Congressen en events

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	8.643	7.465
<i>Index</i>		
<i>Compensaties</i>	2	2
<i>Andere bijstellingen</i>	-3.421	-395
BO 2023	5.224	7.072

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

COMPENSATIES

	(duizend euro)	
Compensaties	VAK	VEK
Teruggave kredieten 'Traject', van SG0-1SKC2TA-WT	2	2
TOTAAL	2	2

- Teruggave kredieten 'Traject': er worden kredieten teruggegeven vanuit AgO aan de betrokken beleidsdomeinen met betrekking tot **het project 'Traject'**.

ANDERE BIJSTELLINGEN

	(duizend euro)	
Bijstellingen	VAK	VEK
Terugdraai eenmalige bijkomende aanwending in 2022 van de eigen kasmiddelen	-3.101	100
Aanpassing van de betaalkalender van de eigen kasmiddelen	0	-175
Eigen ontvangsten	120	120
Interne herverdeling naar lonen, SF0-ASQE2WH-LO	-440	-440
TOTAAL	-3.421	-395

- Er wordt in 2023 3.101 keuro minder vastgelegd en 100 keuro meer vereffend op de eigen kasmiddelen van Toerisme Vlaanderen. In 2022 werd het bedrag van 3.100 keuro eenmalig vastgelegd voor **de instandhouding van de erfgoedsites** waarvan Toerisme Vlaanderen de voorbije periode eigenaar geworden is (Rubenskasteel, kasteel van Poeke, kasteel van Leut, Sint-Godelieve-abdij en Kapucijnenklooster, abdij van Herkenrode). De komende jaren zullen deze sites een herbestemming krijgen. Er zijn instandhoudingswerkzaamheden nodig in deze sites. In het Rubenskasteel moet het dak en de gevel gerenoveerd worden. Daarnaast

moeten er ook de nodige werken uitgevoerd worden aan de waterhuishouding van het Rubenskasteel zodat er geen verder verval optreedt.

Qua vereffeningen werd er 1.501 keuro voorzien in 2022 en 1.600 keuro (+100 keuro) in 2023;

- In het verleden werden middelen vastgelegd op de eigen kasmiddelen van Toerisme Vlaanderen voor de '**herstelstrategie Brussels Airport**' als aanvulling bovenop de reguliere beleidsbudgetten. We voorzien de laatste vereffeningen (VEK) in deze uitdovende dossiers in de loop van 2024. Ondertussen daalt de VEK-behoefte van 2022 naar 2023 lichtjes met 175 keuro naar 248 keuro;
- In 2023 voorzien we 120 keuro **meer inkomsten uit** de tijdelijke invulling van de erfgoedsites die een herbestemming krijgen waardoor het budget zowel aan ontvangstenzijde als hier aan uitgavenzijde verhoogd wordt.
- Er wordt 322 keuro intern herverdeeld **van de werkingsbudgetten naar de loonbudgetten**;

Besteding krediet

Ontwikkeling van de troeven van Vlaanderen (zie hierboven) gebeurt door investeringen, maar ook door het samenbrengen en coördineren van aanbodselementen tot sterke verhaallijnen, door betrokken actoren in de sector te ondersteunen en door het opzetten van kwaliteitstrajecten. In 2023 liggen de klemtonen voor aanbodsontwikkeling- en ondersteuning op:

- Het herbestemmingstraject voor het kasteel van Poeke en het kasteel van Leut welke worden afgerond en de toekomstvisie voor de respectievelijke kastelen die worden vastgelegd
- De aanbesteding voor de uitvoering van het masterplan voor de Sint-Godelieveabdij en het Minderbroedersklooster in Brugge
- Het opstellen van het masterplan en businessplan van het project 'De Wielerhub' in Oudenaarde;
- Het uitwerken van het projectplan van het project 'Graventoren & Getijdenmolen' Rupelmonde
- Het masterplan van het Rubenskasteel, Elewijt, wordt afgewerkt.
- Het concept van de "Smaakhaven" (Vlaams Culinair Centrum, Loodswezen Antwerpen) wordt verder uitgewerkt en afgetoetst met stakeholders en investeerders. We stellen in 2023 het businessplan voor het Vlaams culinair centrum op.
- Het ondersteunen van de selectie van de kandidaten Nationale Parken en Landschapsparken. Het ontwikkelen en testen van een monitoringsysteem voor de parken.
- Het verderzetten van het kwaliteitstraject voor erfgoedbeleving in meetinglocaties. Meetinglocaties die dit begeleidingstraject succesvol afronden, verbindt Toerisme Vlaanderen in het keurmerk 'Flanders Heritage Venues'.
- Het ondersteunen van internationale associaties en congresorganisatoren in het creëren van nieuwe (digitale) vormen van congresseren in Vlaanderen (nieuwe congresnoden door Covid-19).

Hogervermelde troeven van Vlaanderen spelen we uit in onze internationale promotie. We trekken zowel vrijetijds- als congrestoeristen aan.

Om de potentiële bezoeker te overtuigen om Vlaanderen te bezoeken, zetten we in op de diverse verhaallijnen. Enkele belangrijke acties voor 2023:

- 1) Het project Vlaamse Meesters in situ is gelanceerd.
- 2) De tentoonstelling Bouts in Leuven is gestart
- 3) De topstuktentoonstelling in het MAS is gestart
- 4) Het Ensorjaar is gestart
- 5) Themajaar Landschap als getuige ihkv WOI is gestart in 2023
- 6) De ontwikkeling van het digitaal platform voor het aanbod van bierbelevingen is afgerond.
- 7) Het nieuwe ambassadeurscollectief (culinair) wordt opgericht. Er wordt tevens een kwaliteitstoolkit ontwikkeld voor de ambassadeurs.

Naast de inspanningen die we doen voor de vrijetijdstoerist, trekken we eveneens de **congrestoerist** aan.

We trekken **congressen van internationale verenigingen** ('associations') naar Vlaanderen die inhoudelijk aansluiten op onze toeristische thema's of de maatschappelijk relevante domeinen van de visie 2050 en het beleid helpen ondersteunen. De voorwaarde is dat deze congressen een positieve lange termijn impact creëren voor de bezoeker, de bewoner, de plek en de ondernemer. Dit doen we door Vlaanderen op de kaart te zetten als een **baanbrekende en innovatieve congres- en eventregio**. We zetten hierbij zowel onze expertise als unieke meetinglocaties in de kijker. Op de plekken waar ons erfgoed voelbaar is gaan we samen de toekomst bouwen. Zo creëren we vandaag het erfgoed van morgen. Daarmee bedoelen we niet alleen het (duurzaam) laten floreren van onze steden en venues, maar óók het verzamelen van verhalen en kennis, ofwel het veiligstellen van ons intellectueel erfgoed voor de toekomst. In 2023 zal er ook extra aandacht gaan naar promotionele campagnes die linken met de thema's mobiliteit, duurzaamheid (klimaat) en natuur. Om kwalitatieve, belevingsvolle hybride congres- en eventervaringen in Vlaanderen te kunnen garanderen, hebben we in samenwerking met Technopolis en Leuven Mindgate een 'state of the art' digitaal platform voor hybride congressen & events gebouwd: Hybr. Dit werd in 2022 verder uitgebouwd en nu het platform voldoende maturiteit heeft bereikt zullen we het beheer hiervan onderbrengen bij een derde partij. Het Hybr platform zal door minstens 5 Vlaamse congresbestemmingen worden aangeboden als aanvullende meerwaarde bij associatiecongressen.

Met het legacy-traject gaan we samen aan de slag met een handvol congressen en events die tussen 2022 en 2024 zullen plaatsvinden. We zetten hiervoor een intensieve begeleiding per congres/event op waarbij we van A tot Z de stappen doorlopen met de stakeholders om effectief op het einde van de rit een meerwaarde en dus een impact te hebben. Via het congres bewerkstelligen we een positieve invloed op onze bestemming in tal van domeinen. We ontwikkelen parallel al doende een methodologie en meetkader om meer gericht impactvolle congressen te ondersteunen en aan te trekken. We zetten sterk in op samenwerking met vertegenwoordigers binnen de quadruple helix (overheid, industrie, academie en middenveld/burgers) en ontwikkelen een community die mee impact wil én kan generen. In 2023 zullen we 4 impactvolle congressen en

een event begeleiden in het legacytraject. We gaan bijkomende inspanningen leveren om de legacyverhalen communicatief te verspreiden over congressen die als een soort katalysator werken en bijdragen aan het tot bloei brengen van Vlaanderen als congresbestemming.

Sinds enkele jaren ondersteunen en ontwikkelen we een bijzonder netwerk van venues in erfgoedlocaties door heel Vlaanderen. Het aanbod van Flanders Heritage venues wordt met minstens 5 congresvenues aangevuld ter verrijking van het congresaanbod en de -beleving. We zetten een duurzaamheidsopleiding op voor alle Flanders Heritage Venues in het kader van het begeleidingstraject. Ook de inspanningen rond toegankelijkheid worden aangehouden.

Er zijn ook nog een aantal toeristische organisaties die ons ondersteunen in de ontwikkeling van de bestemming, zoals de Grote Routepaden vzw en Good Planet.

En daarnaast werken we samen met verschillende binnenlandse en buitenlandse partijen waarmee we belangen delen. Belangrijke partners zijn bijvoorbeeld. Brussels Airport Company, Brussels Airlines of andere luchtvaartmaatschappijen die op onze bestemming actief zijn of willen worden. Het agentschap neemt ook deel aan beurzen georganiseerd door derden, die qua thematiek perfect aansluiten bij de thema's waarmee we Vlaanderen internationaal op de kaart willen zetten.

SF0-ASQE2WL-WT- WERKING EN TOELAGEN - TOERISME - TOERISME WORDT ONTWIKKELD IN EEN GEEST VAN DUURZAAMHEID EN INTEGRALE TOEGANKELIJKHEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel SF0-ASQE2WL-WT (werking) vormt tesamen met het begrotingsartikel SF0-ASQE5WL-WT (investerings) het bedrag dat besteed wordt aan een derde strategische beleidsdoelstelling met name 'toerisme wordt ontwikkeld in een geest van duurzaamheid en integrale toegankelijkheid'.

Componenten die daartoe bijdragen zijn:

- Een duurzaam toeristisch beleid
- Een beleid gericht op toegankelijkheid voor allen - verlagen van drempels

De uitgaven van dit begrotingsartikel worden gefinancierd als volgt:

Kredietevolutie:

Nog in te vullen

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2022	1.825	1.825
<i>Index</i>		
<i>Compensaties</i>		
<i>Andere bijstellingen</i>	-117	-117
BO 2023	1.708	1.708

Inhoudelijke toelichting kredietevolutes:

ANDERE BIJSTELLINGEN

(duizend euro)

Bijstellingen	VAK	VEK
Interne herverdeling naar lonen, SF0-ASQE2WH-LO	-117	-117
TOTAAL	-117	-117

- Er wordt 117 keuro intern herverdeeld **van de beleidsbudgetten naar de loonbudgetten**;

Besteding krediet

Een duurzaam toeristisch beleid

Vlaanderen dient een duurzame bestemming te zijn waar milieubewust wordt omgesprongen met onze hulpbronnen, waar toeristische bestedingen ten goede komen van de lokale economie en waar respectvol wordt omgegaan met plekken, hun bewoners en bezoekers. In 2022 werd een duurzaamheidsplan opgesteld, met haalbare ambities en concrete actie, dat stapsgewijs zal uitgerold worden vanaf 2023.

Een beleid gericht op toegankelijkheid voor allen - Verlagen van drempels

Iedereen verdient vakantie en daar blijven we op inzetten. De deugdvolle effecten van vakantie en vrije tijd willen we niemand ontzeggen. Daarom werken we verder aan het toegankelijk maken van vakantie voor elke Vlaming. Dit doen we enerzijds door werk te maken van een kwalitatief en aantrekkelijk vakantieaanbod voor al onze gasten, met inbegrip van een goede structurele toegankelijkheid van de vakantieketen, een belevingsaanbod op maat van iedereen, met of zonder beperking. Anderzijds is er de werking Iedereen Verdient Vakantie, waar de focus ligt op persoonsgebonden drempels die Vlaamse vakantiegangers niet op eigen kracht kunnen overwinnen.

We streven naar een toegankelijk aanbod voor mensen met een (fysieke) beperking. Hiertoe sensibiliseren we de sector, geven we gericht advies en organiseren we inspiratie- en vormingssessies. Toerisme Vlaanderen reikt ook het A of A+-label toegankelijkheid voor logies, infokantoren en bezoekerscentra uit en het M, M+ en M++-label toegankelijkheid voor congressentra op basis van screenings door Inter.

Specifiek voor mensen die een vakantiedrempel niet zelf kunnen overwinnen (armoede, beperking) bouwde Toerisme Vlaanderen de voorbije jaren een sterk Partnernetwerk 'Iedereen verdient vakantie' uit van meer dan 2000 organisaties en ondernemers. Toerisme Vlaanderen neemt binnen dit netwerk de rol op van netwerkverbinder en facilitator.

2023 zal het jaar zijn waarop het nieuwe decreet Iedereen verdient vakantie in uitvoering gaat. Daarom zal in 2023 de klemtonen liggen op:

- alle erkennings-en subsidieaanvragen voor de bemiddelingskantoren sociaal toerisme in het kader van het decreet Iedereen Verdient;
- de erkende sociaal toeristische verenigingen in het kader van de overgangmaatregel te ondersteunen via subsidies;
- alle huidige sociaal toeristische verenigingen te motiveren om hun erkenningsaanvraag als sociaal toeristische organisatie in te dienen en deze aanvragen tijdig behandelen;
- Het ondersteuningstraject voor de sociaal toeristische verenigingen
- Mogelijk nieuwe organisaties die interesse hebben in de erkenning toe te leiden naar de erkenningsvoorwaarden;
- De projectsubsidie Iedereen Verdient Vakantie wordt gelanceerd;
- Het charter en beeldmerk Iedereen Verdient Vakantie wordt uitgerold.

Familievriendelijkheid

We wensen dat Vlaanderen een **familievriendelijke** bestemming is en daarom sensibiliseren we de sector en trachten we hen (via voorbeeldprojecten en studiedagen) de meerwaarde van deze doelgroep aan te tonen. We coachen de projecten op vlak van familievriendelijkheid en geven bovendien advies aan de logies in het kader van de logiespremies.

SF0-ASQE2WI-WT- WERKING EN TOELAGEN - TOERISME - EVENTFLANDERS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel SF0-ASQE2WI-WT (werking) vormt tesamen met het begrotingartikel SF0-ASQE5WI-WT (investeringen) het bedrag dat besteed wordt aan een vierde strategische beleidsdoelstelling met name 'EventFlanders'.

EventFlanders is een samenwerkingsverband tussen meerdere entiteiten van de Vlaamse overheid waaronder Toerisme Vlaanderen, met als doel om meerwaarde te creëren voor onze samenleving door het aantrekken of ontwikkelen van topevenementen met internationale uitstraling. Budgettair kreeg EventFlanders onderdak bij Toerisme Vlaanderen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	1.500	1.500
<i>Index</i>		
<i>Compensaties</i>	-500	-500
<i>Andere bijstellingen</i>		
BO 2023	1.000	1.000

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

COMPENSATIES

(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK
Interne compensatie van aard 2 naar aard 5, naar SAO-1SQE5WY-IS	-500	-500
TOTAAL	-500	-500

- Er wordt recurrent 500 keur gecompenseerd van de werkingsmiddelen naar de projectmiddelen van EventFlanders. De toelage van het agentschap dient hiervoor ook aangepast te worden en daarom wordt er 500 keuro gecompenseerd van begrotingsartikel SAO-1SQE2WY-IS (werkingstoelage) naar begrotingsartikel SAO-1SQE5WY-IS (investeringstoelage).

Besteding krediet

In 2023 zetten we verder in op de professionalisering en ondersteunende rol van EventFlanders. Zo zal de economische calculator voor topevents in gebruik genomen worden. We werken een evaluatiekader uit om ook de maatschappelijke en reputationele resultaten en veranderingen van de evenementen die we ondersteunen te kunnen monitoren. Ook zal de focus liggen op expertiseopbouw en kennisdeling. We zullen hiervoor de MeetinFlandersAcademy als platform gebruiken en deze verder ontwikkelen naar de bredere toeristische en eventsector. Daarnaast wordt in 2023 het charter voor duurzame events uitgerold en zal een inspiratiegids voor deze events gedeeld worden met de sector. We werken verder aan een performant stakeholdermanagement met steden, koepelorganisaties, ... met het oog op het bundelen van de krachten voor een sterker topevenementenbeleid.

SF0-ASQE2WJ-LE – LENINGEN – TOERISME – DE BELEIDSMAKERS EN TOERISTISCHE ACTOREN WORDEN ACTIEF ONDERSTEUND

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel SF0-ASQE2WJ-LE (leningen) vormt tesamen met het begrotingartikel SF0-ASQE5WJ-WT (investeringen) en SF0-ASQE2WJ-WT (werking) het bedrag dat besteed wordt aan een eerste strategische beleidsdoelstelling, met name 'de beleidsmakers en toeristische actoren worden actief ondersteund'. Dit LE-begrotingsartikel werd om technische redenen gecreëerd omdat een gedeelte van de uitgaven met betrekking tot het jeugdverblijfcentrum in Brasschaat – meer specifiek deze die betrekking hebben op de aflossing van kapitaal – op een LE-artikel moeten voorzien worden;

Kredietevolutie:

(duizend euro)		
	VAK	VEK
BA 2022	172	172
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>17</i>	<i>17</i>

B0 2023	189	189
----------------	------------	------------

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

ANDERE BIJSTELLINGEN

(duizend euro)

Bijstellingen	VAK	VEK
Interne herverdeling van SF0-ASQE2WJ-WT	17	17
TOTAAL	17	17

- Het totale jaarlijks af te lossen bedrag voor de PPS constructie voor het jeugdverblijfcentrum in Brasschaat ligt tot en met 2040 vast op 535 keuro. Het bedrag is samengesteld uit kapitaalaflossingen, intresten en onderhoud. Het gedeelte dat de kapitaalaflossingen betreft stijgt jaarlijks.

Besteding krediet

Deze **189 keuro** is specifiek bestemd ter betaling van het gedeelte kapitaalaflossingen voor de PPS constructie die is opgezet voor het **jeugdverblijfcentrum** in Brasschaat. Jeugd en jongeren zijn één van de doelgroepen waarvoor voldoende aangepast en kwalitatief logies voorzien wordt.

INVESTERINGEN

SF0-ASQE5WJ-WT – WERKING EN TOELAGEN - TOERISME - DE BELEIDSMAKERS EN TOERISTISCHE ACTOREN WORDEN ACTIEF ONDERSTEUND

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel SF0-ASQE5WJ-WT (investeringen) vormt tesamen met het begrotingartikel SF0-ASQE2WJ-WT (werking) en SF0-ASQE2WJ-LE (leningen) het bedrag dat besteed wordt aan een eerste strategische beleidsdoelstelling, met name 'de beleidsmakers en toeristische actoren worden actief ondersteund'.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	5.334	8.827
<i>Index</i>		
<i>Compensaties</i>	921	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	-2.010
BO 2023	6.255	6.817

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

COMPENSATIES

	(duizend euro)	
Compensaties	VAK	VEK
Terugdraai bijdrage aan de relance oproep erfgoed en toerisme, QG0-1QGG2CB-WT	921	0
TOTAAL	921	0

- **De oproep 'erfgoed en toerisme'** in 2021 van het agentschap Onroerend Erfgoed was bedoeld om premies te verschaffen aan projecten op beschermde erfgoedlocaties die een toeristische finaliteit hebben of zullen krijgen. Het voorziene budget was 7.500 keuro, waarvan na jurering 6.323 keuro weerhouden werd. Conform afspraak werd hiervan in 2022 2/3de of 4.216 keuro via Toerisme Vlaanderen gefinancierd en werd het VAK-bedrag eenmalig gecompenseerd. In 2023 wordt deze eenmalige compensatie teruggedraaid naar de verschillende begrotingsartikels van Toerisme Vlaanderen.

ANDERE BIJSTELLINGEN

	(duizend euro)	
Bijstellingen	VAK	VEK
Actualisatie van de vereffeningskalenders	0	-2.010
TOTAAL	0	-2.010

- De vereffeningskalenders werden geactualiseerd. De voornaamste impact komt van:

- de vereffeningen gekoppeld aan de corona-maatregelen 2021 bedragen in 2022 uitzonderlijk nog 4.141 keuro maar zullen in 2023 nihil zijn (-4.141 keuro);
- er wordt 2.012 keuro meer VEK voorzien voor de TvA- en de Logiessubsidies.

Besteding krediet

Door middel van investeringen werkt Toerisme Vlaanderen aan de kwaliteit en de veiligheid van het logiesaanbod:

- Om de kwaliteit van de **Logies** (inclusief jeugdlogies) te ondersteunen kunnen logiesaanbieders een beroep doen op een logiespremie voor specifieke investeringen. We voorzien hiervoor in 2023 **5.000 keuro (VAK)**.

Er gaan ook investeringsmiddelen naar organisaties via een **ad nominatim subsidie**. Zo gaat er **55 keuro (VAK)** naar de KU Leuven ter ondersteuning van de verdere implementatie van een meetkader voor de florerende bestemming.

Om ons **eigen patrimonium** te beheren en te onderhouden, investeren we jaarlijks **1.200 keuro (VAK)**.

Tot slot voorzien we nog in voldoende vereffeningkredieten (VEK) voor subsidies die in de vorige legislatuur werden toegekend als toeristische steun binnen het Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat (**SALK**).

SF0-ASQE5WK-WT- WERKING EN TOELAGEN - TOERISME - DE TOERISTISCHE SECTOR DOEN GROEIEN TOT EEN GEZONDE EN BRUISENDE SECTOR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel SF0-ASQE5WK-WT (investeringen) vormt tesamen met het begrotingartikel SF0-ASQE2WK-WT (werking), SF0-ASQE5WX-IS (interne stromen Plantentuin Meise) en SF0-ASQE5WT-IS (interne stromen nv Flanders Special Venues) het bedrag dat besteed wordt aan een tweede strategische beleidsdoelstelling met name 'vlaanderenbrede verhaallijnen worden geïdentificeerd, ontwikkeld en gepromoot'.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	13.222	43.111
<i>Index</i>		
<i>Compensaties</i>	<i>2.840</i>	<i>1.000</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>4.750</i>	<i>-23.435</i>
BO 2023	10.312	19.676

Inhoudelijke toelichting kredietevolutes:

COMPENSATIES

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK
Terugdraai bijdrage aan de relance oproep erfgoed en toerisme, QG0-1QGG2CB-WT	1.840	0
Energie-ondersteuning van de KMDA (eenmalig), van QB0-1QCE20A-WT	1.000	1.000
TOTAAL	2.840	1.000

- **De oproep 'erfgoed en toerisme'** in 2021 van het agentschap Onroerend Erfgoed was bedoeld om premies te verschaffen aan projecten op beschermde erfgoedlocaties die een toeristische finaliteit hebben of zullen krijgen. Het voorziene budget was 7.500 keuro, waarvan na jurering 6.323 keuro weerhouden werd. Conform afspraak werd hiervan in 2022 2/3de of 4.216 keuro via Toerisme Vlaanderen gefinancierd en werd het VAK-bedrag eenmalig gecompenseerd. In 2023 wordt deze eenmalige compensatie teruggedraaid naar de verschillende begrotingsartikels van Toerisme Vlaanderen.
- Er wordt éénmalig 1.000 keuro herverdeeld voor '**energie-ondersteuning van de Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde Antwerpen**' (KMDA)

ANDERE BIJSTELLINGEN

(duizend euro)

Bijstellingen	VAK	VEK
Actualisatie van de vereffeningsskalenders	0	-23.435
Interne herverdeling binnen aard 5 voor Interne Stroom naar FSV, SF0-ASQE5WT-IS	-4.750	0
TOTAAL	-4750	-23.435

- De vereffeningsskalenders werden geactualiseerd. De voornaamste impact komt van:
 - -17.895 keuro: in 2022 was dit VEK voorzien voor de aankoop van de abdij van Herkenrode. Dit bedrag is niet opnieuw nodig in 2023 (en bovendien werd het dossier reeds volledig in 2021 gerealiseerd);
 - -3.496 keuro: er worden in 2023 slechts voor 760 keuro aan vereffeningen voorzien in het 'netwerk van kastelen en tuinen' aangezien de periode voor aanbestedingen en opmaak van Masterplan voor de sites meer tijd in beslag neemt dan voorzien waardoor de concrete werkzaamheden pas later kunnen opstarten;
 - -1.924 keuro: het project van de Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde Antwerpen (KMDA) met betrekking tot het Jubileumcomplex wordt

verwacht in 2022 volledig vereffend te zijn. In 2023 is er dan ook geen VEK meer nodig;

- -802 keuro: minder vereffeningen op de vroegere impulsdossiers. We streven ernaar om de laatste 4 dossiers in 2023 te vereffenen;
- ...
- +1.828 keuro: inhaalbeweging op de hefboomprojecten.

- Er wordt 4.750 keuro voor de financiering van het Rubenskasteel intern herverdeeld binnen het thema erfgoed naar het (technische) begrotingsartikel SF0-ASQE5WT-IS, Flanders Special Venues (FSV).

Besteding krediet

De Vlaamse Overheid verleent reeds lang steun aan de ontwikkeling van een internationaal volwaardig en aantrekkelijk toeristisch aanbod. Een belangrijk instrument is de **financiële deelname in investeringsprojecten**. Ook in deze legislatuur zal Toerisme Vlaanderen investeren, hetzij door steun aan initiatieven van derden via subsidies, hetzij door verwerven en uitbouwen van eigen patrimonium (directe investeringen).

In 2022 zijn er meerdere subsidieoproepen gelanceerd welke deel uitmaken van het relanceplan voor de toeristische sector. Met deze oproepen willen we de sector zuurstof geven om investeringen te doen in de verhaallijnen die in mijn beleidsnota zijn uitgestippeld. Deze financiële duw in de rug is nodig om de sector terug op de rails te krijgen.

We voorzien alle weerhouden projecten te ondersteunen van de volgende subsidieoproepen:

- Natuur (Vlaanderen Natuurlijk al wandelend beleven, inclusief plattelands- en natuurtoerisme)
- Vlaamse meesters
- Herdenking WOI ter voorbereiding van het jaar 2023: Landschap als herdenking
- Bierbelevingen
- Vlaamse producten
- Cycling en recreatief fietsen

Behalve via subsidies of investeringen in eigen patrimonium gaan er ook investeringsmiddelen naar organisaties via een **ad nominatim subsidie**. Volgende organisaties krijgen onder andere financiële ondersteuning op deze manier: KMDA, Grote Route paden, Horeca Vlaanderen, Publiq, ... In totaal gaat het om **5.016 keuro (VAK)** aan ad nominatim subsidies.

Tot slot voorzien we in voldoende vereffeningkredieten (VEK) voor lopende investeringsprojecten uit de vorige legislatuur (impulsdossiers, af te werken hefboomprojecten, projecten in het kader van de fiets- en wandelnetwerken en de Grote Oorlog).

SF0-ASQE5WL-WT- WERKING EN TOELAGEN - TOERISME - TOERISME WORDT ONTWIKKELD IN EEN GEEST VAN DUURZAAMHEID EN INTEGRALE TOEGANKELIJKHEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel SF0-ASQE5WL-WT (investeringen) vormt tesamen met het begrotingartikel SF0-ASQE2WL-WT (werking) het bedrag dat besteed wordt aan een derde strategische beleidsdoelstelling met name 'toerisme wordt ontwikkeld in een geest van duurzaamheid en integrale toegankelijkheid'.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	1.542	1.564
<i>Index</i>		
<i>Compensaties</i>	1.395	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	999
BO 2023	2.937	2.563

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

COMPENSATIES

	(duizend euro)	
Compensaties	VAK	VEK
Terugdraai bijdrage aan de relance oproep erfgoed en toerisme, QG0-1QGG2CB-WT	1.455	0
TOTAAL	1.455	0

ANDERE BIJSTELLINGEN

	(duizend euro)	
Bijstellingen	VAK	VEK
Actualisatie van de vereffeningsskalenders	0	1.670
TOTAAL	0	1.670

- De vereffeningsskalenders werden geactualiseerd. De voornaamste impact komt van:
 - de vereffeningen van het nieuwe decreet Iedereen Verdient Vakantie vragen in het eerste jaar 882 keuro VEK;
 - +1.000 keuro: in 2022 werd een bijkomende maatregel van 2.000 keuro voor solidaire kostendeling gelanceerd om te komen tot een haalbaar en betaalbaar vakantieaanbod voor mensen met de vakantiedrempel armoede. Hiervoor wordt verwacht ook nog in 2023 nog 1.000 keuro VEK nodig te zijn.

Besteding krediet

Ook door middel van investeringen werkt Toerisme Vlaanderen aan het verlagen van de vakantiedrempel voor diverse doelgroepen. Met de uitvoering van het decreet Iedereen verdient Vakantie, worden volgende investeringen gepland:

De bemiddelingskantoren kunnen een erkenning aanvragen en de nodige financiële ondersteuning krijgen. Hiervoor is **240 keuro (VAK)** voorzien.

Toerisme Vlaanderen lanceert elk jaar een subsidieoproep 'Iedereen verdient vakantie' voor projecten die **kwetsbare groepen** in Vlaanderen de mogelijkheid biedt om op vakantie te gaan. Deze projecten hebben als hoofddoelstelling het verhogen van de vakantieparticipatie van individuen of groepen uit Vlaanderen en Brussel die een drempel ervaren die ze zelf niet kunnen overwinnen. Hiervoor is **1.284 keuro (VAK)** voorzien.

De erkende sociaal toeristische verenigingen hebben in het kader van de overgangsmaatregel zoals bepaald in het decreet hun subsidie voor 2023 ontvangen. We voorzien hiervoor in totaal **968 keuro (VAK)**. We zullen alle huidige sociaal toeristische verenigingen begeleiden om hun erkenningsaanvraag als sociaal toeristische organisatie in te dienen. We zullen nieuwe organisaties die interesse hebben in een erkenning ondersteunen.

Het Steunpunt vakantieparticipatie verzorgt de bemiddeling tussen vraag en aanbod. Aan aanbodzijde verlaagt het sociaal tarief aangeboden door toeristische partners de financiële drempel voor mensen in armoede. Aan vraagzijde worden mentale en praktische drempels aangepakt door lokale sociale organisaties. Het Steunpunt ontzorgt op het kruispunt tussen vraag en aanbod door kwalitatieve dienstverlening en vakantiebemiddeling. Ten minste **150.000 mensen in armoede kunnen daardoor genieten van een daguitstap of vakantie** in Vlaanderen. Het Steunpunt Vakantieparticipatie faciliteert de samenwerking en matchmaking tussen vraag en aanbod. Er is **394 keuro (VAK)** voorzien ter ondersteuning van het steunpunt.

Enkele organisaties (vzw Koepel van Attracties en Musea, de vzw Vakantie voor Iedereen, vzw Publiq, vzw Horizont en Reva) die meewerken binnen het kader van het netwerk Iedereen Verdient Vakantie krijgen een ad nominatim subsidie voor in totaal **841 keuro (VAK)**

SF0-1ASQE5WI-WT – WERKING EN TOELAGEN - TOERISME - EVENTFLANDERS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel SF0-ASQE2WI-WT (werking) vormt tesamen met het begrotingsartikel SF0-ASQE5WI-WT (investeringen) het bedrag dat besteed wordt aan een vierde strategische beleidsdoelstelling met name 'EventFlanders'.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
--	------------	------------

BA 2022	3.442	3.565
<i>Index</i>		
<i>Compensaties</i>	<i>500</i>	<i>500</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>-442</i>	<i>2.192</i>
BO 2023	6.257	6.257
Aanwending VAK-ruiter (*)	1.000	

(*) Aandachtspunt: conform Art. 9. §3. van het decreet van 8 juli 2022 houdende de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2022 kan het onbelaste kredietsaldo op de vastleggingskredieten van EventFlanders op 31 december 2022 overgedragen worden naar 2023 en samengevoegd worden met de overeenstemmende kredieten voor het begrotingsjaar 2023. Van 2022 naar 2023 verwachten we geen ruiter nodig te hebben, dit bedrag kan/zal echter pas definitief bepaald kunnen worden bij de begrotingsaanpassing 2023.

Inhoudelijke toelichting kredietevolutes:

COMPENSATIES

(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK
Interne compensatie van aard 2 naar aard 5, van SAO-1SQE2WY-IS	500	500
TOTAAL	500	500

- Er wordt recurrent 500 keur gecompenseerd van de werkingsmiddelen naar de projectmiddelen van EventFlanders. De toelage van het agentschap dient hiervoor ook aangepast te worden en daarom wordt er 500 keuro gecompenseerd van begrotingsartikel SAO-1SQE2WY-IS (werkingstoelage) naar begrotingsartikel SAO-1SQE5WY-IS (investeringsstoelage).

ANDERE BIJSTELLINGEN

(duizend euro)		
Bijstellingen	VAK	VEK
Terugdraai VAK-ruiter 2021->2022	-442	0
Prognose VAK-ruiter 2022->2023	1.000	
Actualisatie van de vereffeningskalenders	0	2.192
TOTAAL	558	2.192

- de samenstelling en de timing van de projectportefefeuille 2023-2024 van EventFlanders is ondertussen verder uitgewerkt en er ligt duidelijk een zwaartepunt in 2023 met 6.257 keuro VEK waaronder evenementen in 2023 zoals Bouts en het EK Wielrennen maar ook voorbereidingen van evenementen in 2024 zoals Ensor.

Besteding krediet

EventFlanders heeft als doel een Vlaams topevenementenbeleid uit te bouwen via het aantrekken en/of ondersteunen van nieuwe en bestaande (potentiële) topevenementen die een meerwaarde kunnen realiseren voor onze samenleving.

Concreet ondersteunt EventFlanders in 2023 volgende topevenementen:

- **WK Breaking**
- **Bouts**
- **Topstuktentoonstelling**
- **WK Artistieke gymnastiek**

We begeleiden het WK Breaking aan de hand van een gericht legacyplan dat samen met alle actoren wordt uitgewerkt. In 2023 maken we de voorbereidingen voor de events die voor de komende jaren op de projectlijst staan. Concreet gaat dit over het Flanders Technology & Innovation Festival (maart 2024), het EK Wielrennen (sept 24), het WK Gravel (oktober 2024), het Flanders Urban Festival (sept 24) en Ensor (2024).

INTERNE STROMEN

SF0-ASQE5WT-IS WERKING EN TOELAGEN - TOERISME – NV FLANDERS SPECIAL VENUES

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel SF0-ASQE5WT-IS (interne stromen) vormt tezamen met het begrotingsartikel SF0-ASQE2WK-WT (werking), SF0-ASQE5WK-WT (investeringen) en SF0-ASQE5WX-IS (interne stromen Plantentuin Meise) het bedrag dat besteed wordt aan een tweede strategische beleidsdoelstelling met name 'Vlaanderenbrede verhaallijnen worden geïdentificeerd, ontwikkeld en gepromoot'.

Om een correcte consolidatie mogelijk te maken binnen de begroting van de Vlaamse Overheid (VO) van de verwachte vastleggingen en betalingen tussen instellingen van de consolidatiekring van de VO, worden er aparte Interne Stroom (IS)-artikels opgenomen per ontvangende rechtspersoon, in dit de nv Flanders Special Venues.

Kredietevolucie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	0	0
<i>Index</i>		
<i>Compensaties</i>		
<i>Andere bijstellingen</i>	4.750	0
BO 2023	4.750	0

ANDERE BIJSTELLINGEN

(duizend euro)

Bijstellingen	VAK	VEK
Interne herverdeling voor Interne Stroom naar FSV, van SF0-ASQE5WK-WT	4.750	0
TOTAAL	4.750	0

- Toerisme Vlaanderen en Flanders Special Venues (FSV) werken voor voor het project 'Het Rubenskasteel' nauw samen met Het Facilitair Bedrijf (HFB). HFB zette een studieopdracht voor het opstellen van een masterplan alsook een eerste fase van de restauratie en beperkte omgevingsaanleg uit te werken in de markt via een overheidsopdracht. Deze zal in 2023 gegund worden. In een tweede fase zullen projecten zoals bepaald in het masterplan uitgewerkt worden.

Besteding krediet

Flanders Special Venues (FSV) is eigenaar van het van "Het Steen" te Elewijt, ook wel "Het Rubenskasteel" genoemd. Die laatste naam refereert naar een van onze Vlaamse Meesters, Peter Paul Rubens, die het kasteel in 1631 kocht. Rubens liet het grondig opknappen tot een luxueuze residentie in renaissancestijl en woonde er samen met zijn echtgenote Helena Fourment nog vijf jaar tot aan zijn dood in 1640. Het kasteel werd in 1948 een beschermd monument.

In 2019 nam Toerisme Vlaanderen alle aandelen in FSV (toen nog "Bemtex" genoemd) over en verwierf zo het Rubenskasteel.

Tot aan deze overname was het Rubenskasteel in privébezit en niet voor het publiek toegankelijk. Het kasteel bestaat uit een prachtig gebouwencomplex met ophaalbrug en slotgracht gelegen in een sfeervolle groene omgeving met neerhof, tuinen, graslanden, vijvers, en bomen. Het zou een absolute culturele en toeristische meerwaarde betekenen mocht het kasteel en domein publiek toegankelijk worden.

De verwerving en herbestemming van het Rubenskasteel vindt zijn beleidsgrondslag in:

1/ het regeerakkoord 2019-2024 (pg. 166):

"Met "Vlaanderenbrede" verhaallijnen zoals Vlaamse Meesters en de Grote Oorlog wisten we een recordaantal toeristen naar ons land te halen. Op die ingeslagen weg gaan we verder en definiëren we kapstukken waaraan nieuwe thema's opgehangen kunnen worden. De Hanzesteden, ontsluiting van onze erfgoed-, historische kasteelsites en belforten zijn hierin eerste aanknopingspunten. Met de toeristische ontsluiting van het pasverworven Rubenskasteel in Elewijt geven we een eerste aanzet."

2/ alsook in de beleidsnota Toerisme 2019-2024 (pg. 29):

"Het Rubenskasteel in Elewijt, dat Toerisme Vlaanderen in 2019 verwierf, wordt het vlaggenschip voor dit nieuwe beleid. Toerisme Vlaanderen neemt via zijn NV "Flanders Special Venues" de ontsluiting hiervan zelf in de hand. Ik ga op zoek naar een passende exploitatieformule en werk de herbestemming van het Rubenskasteel, samen met mijn collega bevoegd voor Onroerend Erfgoed, uit als inspirerend pilootproject."

3/ En in het relanceplan voor de toeristische sector van Vlaams minister van Toerisme 'Reizen naar Morgen, Mijn beleid, Onze relance' (pg. 5):

"Deze legislatuur worden drie pilootprojecten gerealiseerd:

- o Het Rubenskasteel in Elewijt (Zemst),
- o de kasteelsite in Poeke (Aalter) en
- o de kasteelsite in Leut (Maasmechelen).

Deze drie sites zijn historisch, geografisch en economisch vergroeid met de lokale gemeenschap, maar zijn doelloos sinds ze in de vorige eeuw hiervan werden losgekoppeld. De hereniging van kasteel en dorpsgemeenschap moet beiden doen floreren; de impactvolle belevingen die we er realiseren voegen hier het bezoekersperspectief aan toe. De aankoop werkt als katalysator voor de gemeenschap maar ook voor de regio. Zo kan Leut een toegangspoort tot het Maasland worden. Poeke kan hetzelfde betekenen voor het Meetjesland en Elewijt voor de Groene Rand."

SF0-ASQE5WX- WERKING EN TOELAGEN - TOERISME - AGENTSCHAP PLANTENTUIN MEISE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel SF0-ASQE5WX-IS (interne stromen) vormt tezamen met het begrotingsartikel SF0-ASQE2WK-WT (werking), SF0-ASQE5WK-WT (investeringen) en SF0-ASQE5WT-IS (interne stromen nv Flanders Special Venues) het bedrag dat besteed wordt aan een tweede strategische beleidsdoelstelling met name 'Vlaanderenbrede verhaallijnen worden geïdentificeerd, ontwikkeld en gepromoot'.

Om een correcte consolidatie mogelijk te maken binnen de begroting van de Vlaamse Overheid (VO) van de verwachte vastleggingen en betalingen tussen instellingen van de consolidatiekring van de VO, worden er aparte Interne Stroom (IS)-artikels opgenomen per ontvangende rechtspersoon, in dit geval het Agentschap Plantentuin Meise, onderdeel van het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI).

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	0	449
<i>Index</i>		
<i>Compensaties</i>		
<i>Andere bijstellingen</i>	0	-449
BO 2023	0	0

ANDERE BIJSTELLINGEN

	(duizend euro)	
Bijstellingen	VAK	VEK
Actualisatie van de vereffeningskalenders	0	-449
TOTAAL	0	-449

- Het hefboomproject ingediend door Plantentuin Meise wordt verwacht in 2022 volledig vereffend te zullen zijn.

VI. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

De apparaatskredieten van het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken worden toegelicht in de BBT Ondersteuning Vlaamse Regering, Rampenschade, Buitenlandse Zaken, Ontwikkelingssamenwerking en Internationaal Ondernemen.

Het programma SA bevat slechts 1 begrotingsartikel m.b.t. het beleidsveld Toerisme, m.n. SA0-1SAE2ZZ-WT.

Uitgavenartikelen

SA0-1SAE2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

De begrote kredieten op dit begrotingsartikel worden gebruikt voor de buitenlandse zendingen die de Vlaamse minister van Toerisme, de leden van haar kabinet en derden in haar opdracht ondernemen.

Kredietevolucie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2022	40	40
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2023	40	40
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

De kredieten blijven bij de BO 2023 ongewijzigd.

VII. LIJST MET AFKORTINGEN

AO:	algemene ontvangsten
BA:	begrotingsaanpassing
BBT:	beleids- en begrotingstoelichting
BO:	begrotingsopmaak
BU:	begrotingsuitvoering
DKBUZA:	departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken
LO:	leningontvangsten
TO:	toegewezen ontvangsten
VAK:	vastleggingskredieten
VEK:	vereffeningskredieten

VIII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'

Zowel voor het logiesdecreet als het decreet IVV moeten de uitvoeringsbesluiten in 2022 zijn opgesteld en gaan deze in werking op 1/1/2023.

Hiermee wordt het reglementair kader voor het Vlaamse toerismebeleid geactualiseerd. Een laatste element van dit kader betreft de waaier aan steuninstrumenten die het agentschap Toerisme Vlaanderen ter beschikking heeft. Tijdens de coronacrisis hebben we de toeristische sector ondersteund met verschillende adhoc-maatregelen, die niet altijd binnen het reguliere steunkader van Toerisme Vlaanderen pasten. In 2023 zal het agentschap dan ook deze maatregelen evalueren en een voorstel uitwerken om dit steunkader waar nodig te optimaliseren